

ŠAKNIES GUMBO INFEKCIJA

1970-01-01

Šaknies gumbas

Sukėlėjas lot. Plasmodiophora brassicae

Palankiausios patogenui vystytis sąlygos: 20-30 oC, užmirkęs, mažai aeruojamas, rūgštus, mažai kalcio turintis dirvožemis. Dirvožemyje ligos sukėlėjas išlieka gyvybingas 10-20 metų.

Svarba. Pastaraisiais metais, nesilaikant sėjomainos, rūgštesniuose, užmirkusiuose dirvožemiuose vis dažniau pastebimas šaknų gumbas. Ligos patogenas gali pažeisti visus sukultūrintus kryžmažiedžius augalus. Dažniausiai patogenas pažeidžia aliejinius rapsus, kopūstus, žiedinius kopūstus, ropes, garstyčias. Pažeidimai yra randami ir ant kryžmažiedžių piktžolių: trikertės žvaginės, dirvinio ridiko šaknų.

Simptomai. Žieminiuose rapsuose pirmuosius ligos požymius galime matyti rudenį. Pagrindinė ir šoninės rapsų šaknys sustorėja, deformuojasi sudaro nebūdingus augalui šaknies darinius. Esant silpnam patogeno išplitimui, deformacijos susidaro tik ant šoninių augalo šaknų. Vėlesnės augalų vegetacijos metu deformuotos šaknys sutrūkinėja, pasidaro bespalvės su mažu šakniaplaukių kiekiu. Sutrunka augalo aprūpinimas vandeniu ir maisto medžiagomis. Prasidėjus sausrui, ant augalo lapų išryškėja maisto medžiagų trūkumo požymiai. Ilgainiui užkrėsti augalai nustoja augti, pradeda pūti šaknys, suprastėja žiemojimas. Liga pirmiausiai išplinta plotuose, kurie yra užmirkę ir rūgštesni, vėliau - pasireiškia visame pasėlyje.

Kontrolė. Apsaugai nuo ligos būtina tinkama augalų sėjomainos rotacija. Kryžmažiedžiai augalai į tą patį lauką turėtų būti sėjami ne anksčiau kaip po 5 metų. Rapsus auginti neutralokame ir neutraliame dirvožemyje, rūgštesnius plotus kalkinti, o užmirkusius – nusausinti. Auginti veisles atsparias patogeniui, tačiau esant dideliame užkrėstumui ir šių veislių šoninės šaknys gali būti pažeistos.

